

Захист для біженців Lex Ukrajina VII (нововведення, терміни та особливості)

Нижня палата чеського Парламенту - [Poslanecká sněmovna](#), після довгих дебатів 18 грудня таки схвалила зміни до закону про тимчасовий захист біженців з України, який отримав назву [Lex Ukrajina VII](#). Проект закону, який підготувало Міністерство внутрішніх справ та який подавав Кабінет міністрів Чеської республіки, в кінцевій редакції підтримали 99 із 177 присутніх депутатів, яких в цьому органі налічується 201 особа. Вказаний закон ще мусить розглянути верхня палата - Сенат та підписати Президент Чехії, що на думку низки оглядачів не мало б бути проблемним, незважаючи на опозиційні партії ANO та SPD, представники яких не підтримали зміни до закону.

Таким чином, Чеською республікою було виконано [Директиву Європейської Комісії, щодо продовження тимчасового захисту для тих, хто рятується від російської агресії проти України, ще на рік: з 5 березня 2025 року до 4 березня 2026 року](#). Кінцевою метою цього рішення є - подбати, щоб усі, хто рятується від агресивної російської війни, могли знайти прихисток у Євросоюзі та щоб майже 4,2 млн людей, які вже користуються тимчасовим захистом у державах-членах ЄС, почувалися настільки стабільно, наскільки це в теперішніх обставинах можливо.

В цілому, концепцію захисту, допомоги та певних пільг для біженців з України – збережено. Тобто й надалі - а фактично вже з 1 квітня 2025 року, відколи почнуть діяти зміни, які передбачено Lex Ukrajina VII, Чеська республіка прийматиме громадян України, які тікають від кривавої війни, причому незалежно від віку, статі та статусу. Тому, розмови про те, що Чеська республіка, наприклад - почне видворяти українців мобілізаційного віку так й залишається на рівні пліток. Отже, українці, які втекли від російської агресії, і надалі матимуть доступ до тимчасового захисту, який забезпечує право на медичне страхування, освіту та роботу.

Продовження тимчасового захисту для українських біженців, як й в останні два роки буде відбуватись в два етапи. На першому, необхідно в період: з лютого до 31 березня 2025 року - зареєструватися на сайті Міністерства внутрішніх справ, а на другому, до 30 вересня 2025 року - особисто прийти у відділення міністерства внутрішніх справ для отримання нової візової наклейки.

Серед нововведень, варто відмітити підвищення гуманітарної допомоги для українців з інвалідністю: [до 6600 крон для дітей і до 4400 крон для дорослих](#). Ці кошти мають компенсувати втрати безкоштовного житла, які перестали надаватися з вересня 2024 року. Нормами цього закону, чеські школи отримали право організувати два окремі терміни для реєстрації дітей-іноземців до перших класів. Крім того, законом було посилено права держави стосовно депортації громадян інших країн, зокрема тих, кого санкційні списки ЄС або інші держави визнали небажаними. Це [стосується в першу чергу громадян росії та Білорусі, які перебувають під санкціями](#) та які будуть депортовані. Більше того, для громадян росії, які прагнуть отримати чеське громадянство є умова, за якою необхідно офіційно відмовитися від російського громадянства, що вважатиметься аргументом на захист національної безпеки та зменшенням російського впливу в Чехії. Однак, це вже інша тема.

Особливістю Lex Ukrajina VII є [реальна можливість для українських біженців перейти на візу довгострокового перебування \(dlouhodobý pobyt\), яка видається на 10 років](#). Правда, спеціальним довготерміновим дозволом на перебування зможуть скористатись лише ті українські біженці, які перебувають у Чехії понад два роки, відповідають критеріям добросовісності та забезпечені житлом, а також економічно самодостатні й не користуються системою пільг а їх діти відвідують чеську школу. Останнє має на меті максимально сприяти адаптації громадян України до умов, норм та правил перебування в Чеській Республіці, чим не тільки допомогти біженцям але й мінімізувати фінансові та інші державні витрати, пов'язані з допомогою цим категоріям втікачів від кривавої війни.

Таким чином, Lex Ukrajina 7 є черговим кроком уряду Чехії, щодо підтримки інтеграції 354 714 українських біженців з тимчасовим захистом, які отримали можливість оселитись в цій країні та яка їм готова забезпечити безпеку і стабільність, через отримання постійного місця проживання.

Підготував Ю. Ключівський,
керівник IASEED,
Прага, грудень 2024